JUDECĂTORIA

BĂLȚI

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Dosar nr. 2-1338/*****
(2-26050765-09-2-2304*****)

cererea de chemare în judecată depusă de Aliona Frunza împotiva lui Maxim Frunza privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată

municipiul Bălți
13 mai ***

Judecătoria Bălţi, sediul Central
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Maxim Melnic
Grefier Silvia Tudorache
Interpreții Tatiana Fîrfa

Cu participarea:
Reclamantei Aliona Frunză și a reprezentantului acesteia, avocata Corina Movilă, pârâtului Maxim Frunză și a reprezentantului ATAS Nord–Nord-Vest, Ana Melnicenco.

Judecând în sediul instanței, în ședință publică, în limba română, în procedură contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Aliona Frunza reprezentată de către avocata Corina Movilă împotiva lui Maxim Frunza, intervenient accesoriu ATAS Nord-Nord-Vest, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii

minori, încasarea pensiei de întreținere a soțului care îngrijește copiii și compensarea cheltuielilor de judecată

a constatat următoarele:

I. În FAPT

a) Argumentele reclamantei

1. La 23 aprilie *****, Aliona Frunza a depus cererea de chemare în judecată împotriva pârâtului Maxim Frunza privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor, încasarea pensiei de întreținere pentru copii minori și pentru întreținerea soției ocupată de creșterea copilului până la vârsta de trai ani, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. Partea reclamantă a indicat că a încheiat căsătoria cu pârâtul la 23 ianuarie 2016, din căsătorie rezultând doi copii minori: *****, *****, și **********.

3. Reclamanta a susținut că relațiile dintre soți s-au deteriorat ireversibil, fiind marcate de neînțelegeri și conflicte repetate, iar părțile locuiesc separat. Potrivit acesteia, continuarea vieții conjugale este imposibilă, motiv pentru care a solicitat desfacerea căsătoriei fără acordarea unui termen de împăcare.

4. Totodată, reclamanta a solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori împreună cu ea, arătând că aceștia se află în grija sa și beneficiază de condiții corespunzătoare de trai și dezvoltare.

5. În ceea ce privește pensia de întreținere, reclamanta a invocat faptul că pârâtul nu participă la întreținerea copiilor minori, solicitând încasarea de la acesta a unei pensii de întreținere în sumă de 3.000 MDL lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării în instanță și până la atingerea majoratului.

6. De asemenea, reclamanta a solicitat încasarea unei pensii de întreținere în beneficiul său, în cuantum de 3.400 MDL lunar, până la împlinirea vârstei de 3 ani de către copilul minor ***** motivând că se află în concediu pentru îngrijirea copilului și nu dispune de venituri suficiente.

7. Reclamanta Frunza Aliona a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, desfacerea căsătoriei încheiate cu pârâtul Frunza Maxim, stabilirea domiciliului copiilor minori *****, *****, și **********, împreună cu aceasta, încasarea de la pârât a pensiei de întreținere pentru copii în cuantum de 3.000 MDL lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării în judecată și până la atingerea majoratului, a pensiei de întreținere în favoarea sa în cuantum de 3.400 MDL lunar până la împlinirea vârstei de 3 ani de către copilul comun ***** precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Argumentele pârâtului

8. Deși pârâtului i-a fost acordat termen și posibilitate să depună referință la cererea de chemare în judecată, acesta nu a uzat de dreptul său procesual și nu a prezentat instanței obiecții sau explicații în scris privind pretențiile reclamantei.

II. Poziția părților în ședința de judecată.

9. În ședința de judecată reprezentantul reclamantului avocatul Corina Movilă (care a intervenit în ședința de judecată în baza deciziei CNAJGS Oficiul Teritorial Bălți nr. 0572/ACC din 23.04.*****) a susținut cererea de chemare în judecată, a solicitat admiterea acțiunii și anume desfacerea căsătoriei între soții Frunză, stabilirea domiciliului copiilor cu mama lor, încasarea de la Maxim Frunza a pensiei de întreținere a copiilor în mărime de a câte 3000 MDL lunar pentru fiecare copil, până la împlinirea majoratului, încasarea pensiei în contul Alionei Frunză în mărime de 3000 MDL până la împlinirea vârstei de 3 ani de către copil. La fel a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată.

10. Reclamanta Aliona Frunza a susținut poziția formulată de avocată, totodată la întrebarea instanței a indicat că nu are nevoie de termen pentru a reflecta asupra desfacerii căsătoriei.

11. Pârâtul, Maxim Frunza, a declarat în ședința de judecată că este de acord cu acțiunea înaintată de Aliona Frunza, a solicitat instanței admiterea ei.

12. Reprezentantul intervenientului accesoriu ATAS Nord-Nord-Vest, Ana Melnicenco a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea ei integral.

III. Legislația relevantă

13. Cod de procedură civilă

Articolul 5. Accesul liber la justiţie

(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Articolul 130. Aprecierea probelor

(1) Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea
multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Articolul 97. Repartizarea cheltuielilor de judecată în cazul renunţării la acţiune şi încheierii tranzacţiei

(3) Dacă reclamantul a intentat acţiunea fără a înainta în prealabil pretenţii pîrîtului, iar pîrîtul a recunoscut în judecată imediat pretenţiile, cheltuielile de judecată se suportă de către reclamant.

14. Codul Familiei

Articolul 2. Principiile de bază ale legislaţiei familiale

(1) Familia şi relaţiile familiale în Republica Moldova sînt ocrotite de stat.

(2) Căsătoria înregistrată de autorităţile abilitate prin lege să înregistreze fapte şi evenimente de stare civilă generează drepturile şi obligaţiile soţilor prevăzute de prezentul cod**.**

Articolul 6. Realizarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor familiale

(1) Persoanele fizice îşi realizează de sine stătător drepturile ce le aparţin şi iau naştere din relaţiile familiale, dacă prezentul cod nu prevede altfel.

(2) Realizarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor familiale nu trebuie să lezeze drepturile, obligaţiile, libertăţile şi interesele legitime ale altor membri ai familiei şi ale altor persoane.

Articolul 37. Desfacerea căsătoriei de către instanţa judecătorească

(1) Dacă soţii au copii minori comuni şi nu au ajuns la un acord privind întreţinerea, educaţia şi domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorţ al unuia dintre soţi, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.36 alin.(2) şi a cazurilor în care căsătoria a fost desfăcută de notar, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească.

(2) Desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească şi în cazurile cînd există acordul la divorţ al ambilor soţi, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la autoritatea abilitată să înregistreze divorţul pentru soluţionarea problemei.

(3) Instanța judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile.

Articolul 53. Dreptul copilului de a fi protejat

(1) Copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime.

(2) Apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură de părinți sau persoanele care îi înlocuiesc, iar în cazurile prevăzute de lege – de autoritatea tutelară/teritorială sau de alte organe abilitate. Părinții poartă răspundere, prevăzută de legislație, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de îngrijire şi educație a copilului.

Articolul 63. Domiciliul copilului minor

(1) În cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor.

(1[1]) În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor.

(2) Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.)

(3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial.

(4) În cazul în care lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanţa de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuieşte permanent.

(5) În cazul indicat la alin.(4), părintele care locuieşte separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se în consideraţie vârsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuieşte separat, frecventarea studiilor/participarea la activităţi extraşcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială.

Articolul 74. Obligaţia părinţilor de a-şi întreţine copiii

(1) Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

(2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă.

(3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Articolul 75. Cuantumul pensiei de întreţinere încasate pentru copilul minor

(1) Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.

(2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

(3) În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.

Articolul 76. Încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor într-o sumă bănească fixă

(1) În cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

(2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante, cu respectarea prevederilor art.108 şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Articolul 83. Dreptul fostului soţ la întreţinere după divorţ

Dreptul de a pretinde întreţinere de la fostul soţ pe cale judecătorească îl are: b) fostul soţ, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun timp de 3 ani după naşterea acestuia;

Articolul 84. Cuantumul pensiei de întreţinere încasate de la soţ (fostul soţ)

Cuantumul pensiei de întreţinere încasate de la un soţ (fost soţ) în favoarea celuilalt soţ se stabileşte de către instanţa judecătorească într-o sumă bănească fixă plătită lunar. La stabilirea sumei pensiei de întreţinere, se ţine cont de situaţia materială şi familială a soţilor (foştilor soţi), de alte circumstanţe importante, cu respectarea prevederilor art.108.

Articolul 98. Termenul de pornire a acţiunii privind încasarea pensiei de întreţinere

(2) Pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească.

15. Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, (în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993)

Articolul 3 alin. (1) - În toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate**.**

16. Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30.11.2023

Articolul 8. Dreptul copilului la familie

(1) Fiecare copil are dreptul să locuiască într-o familie, să îşi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor şi să coabiteze cu aceştia.

(2) Răspunderea pentru creşterea copilului şi pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea, educarea şi întreţinerea copilului.

17. Legea privind actele de stare civilă nr. 100-XV din 26.04.2001

Articolul 45. Înregistrarea divorţului în baza unei hotărâri judecătoreşti

Agenţia Servicii Publice înregistrează divorţul din oficiu, în temeiul unei hotărâri judecătoreşti privind desfacerea căsătoriei, în termen de 3 zile, cu condiţia că se atestă înregistrarea căsătoriei desfăcute.

Articolul 46. Numele soţilor după înregistrarea divorţului

(1) Soţul care şi-a schimbat numele la înregistrarea căsătoriei are dreptul să îşi menţină acest nume şi după desfacerea căsătoriei sau să revină la numele de până la căsătorie, indiferent de temeiurile desfacerii acesteia.

(2) În cazul în care instanţa judecătorească nu a dispus cu privire la revenirea soţului la numele purtat anterior înregistrării căsătoriei, acesta îşi menţine numele din timpul căsătoriei.

IV. Motivarea instanței.

18. Examinând materialele cauzei și analizând argumentele invocate de părți, ținând cont de prevederile legale aplicabile speței, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată formulată de reclamantă urmează a fi admisă parțial, din considerentele ce succed.

19. Instanța a constatat că, Maxim Frunza și Aliona (Șapca) Frunza au încheiat căsătoria la data de 23 ianuarie 2016, înregistrată în registrul actelor de stare civilă cu nr. 26 (f.d.9).

20. La 11 iulie 2016, în familia Frunza s-a născut copilul *****, ulterior la ***** s-a născut fiul comun ***** (f.d.10,11).

21. Astfel, la data de 23 aprilie *****, invocând lipsa relațiilor afective dintre soți, absența prieteniei și a sprijinului moral reciproc, dispariția sentimentelor de dragoste, precum și faptul că soții sunt separați în fapt, reclamanta s-a adresat instanței de judecată cu o cerere de chemare în judecată prin care a solicitat desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copii și pentru sine, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Cu privire la desfacerea căsătoriei.

22. La acest aspect instanța de judecată reține că legislația familiei nu stabilește în mod expres motivele care justifică desfacerea căsătoriei. Cu toate acestea, conform art. 37 alin. (3) din Codul familiei, căsătoria se desface de către instanța de judecată în cazul în care *se constată că continuarea conviețuirii soților și păstrarea familiei sunt imposibile.*

23. Ca urmare, în ședința de judecată s-a constatat că părțile sunt separate în fapt, nu mai locuiesc împreună, nu își mai acordă sprijin reciproc și nu mai formează o familie. Totodată, s-a stabilit că, după separare, copiii minori au rămas să locuiască împreună cu reclamanta. În aceste circumstanțe, instanța concluzionează că continuarea conviețuirii soților și păstrarea familiei sunt imposibile. Din aceste motive, reclamanta și reprezentantul său au susținut cererea de desfacere a căsătoriei, iar pârâtul a recunoscut această pretenție.

25. Audiind poziția procesuală a părților și apreciind probele administrate în cauză, instanța concluzionează că acordarea unui termen de împăcare soților Frunza nu este oportună și rezonabilă. Relațiile de familie, care în mod firesc presupun afecțiune, respect și înțelegere reciprocă, sunt iremediabil deteriorate, iar părțile nu mai manifestă voința de a restabili raporturile conjugale. Aceste circumstanțe demonstrează imposibilitatea menținerii în continuare a relațiilor de căsătorie dintre soți și lipsa unei perspective reale de reconciliere.

26. Luând în considerare că părțile nu mai formează în fapt o familie, nu mai întrețin relații specifice vieții conjugale și nu mai realizează scopul pentru care a fost întemeiată familia, instanța de judecată apreciază că sunt întrunite condițiile legale pentru desfacerea căsătoriei. Totodată, instanța ține cont de poziția ferm exprimată de ambii soți cu privire la imposibilitatea continuării relațiilor de familie și de lipsa unei perspective reale de reconciliere. În aceste circumstanțe, instanța consideră întemeiată și necesară admiterea cererii privind desfacerea căsătoriei încheiate între Maxim Frunza și Aliona (Șapca) Frunza la data de 23.01.2016, la OSC Bălți, înregistrată sub nr. 26.

27. Referitor la numele reclamantei după desfacerea căsătoriei, instanța reține că, potrivit art. 46 din Legea privind actele de stare civilă, soțul care și-a schimbat numele la înregistrarea căsătoriei are dreptul să păstreze numele dobândit în timpul căsătoriei sau să revină la numele purtat anterior. Întrucât reclamanta nu a solicitat revenirea la numele purtat până la încheierea căsătoriei, instanța constată că, după înregistrarea divorțului, aceasta își va menține numele dobândit în timpul căsătoriei, și anume „Frunza”.

Cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori.

28. Cu privire la capătul de cerere privind determinarea domiciliului copiilor minori, instanța reține că, potrivit art. 63 din Codul familiei, în cazul în care părinții locuiesc separat, domiciliul copilului se stabilește prin acordul acestora, iar în lipsa unui asemenea acord, de către instanța de judecată, cu luarea în considerare a interesului superior al copilului și a tuturor circumstanțelor relevante cauzei.

29. De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 73 din Codul familiei, la examinarea litigiilor privind copiii este obligatorie participarea autorității tutelare, care prezintă instanței avizul întocmit în urma examinării condițiilor de trai ale copilului și ale părinților.

30. La soluționarea prezentului litigiu, instanța are în vedere și prevederile actelor internaționale la care Republica Moldova este parte, în special dispozițiile Convenției cu privire la drepturile copilului, care consacră principiul interesului superior al copilului, responsabilitatea comună a părinților pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, precum și dreptul copilului la condiții de viață adecvate dezvoltării sale armonioase.

31. Totodată, instanța ține cont de prevederile art. 49 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, potrivit cărora statul ocrotește maternitatea, copiii și tinerii.

32. Din materialele cauzei s-a constatat că din căsătoria dintre Maxim Frunza și Aliona (Șapca) Frunza au rezultat copiii minori ***** ***** și ***** născut la *****, care, după separarea în fapt a părinților, au rămas să locuiască împreună cu reclamanta.

33. Reclamanta a solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori împreună cu aceasta, invocând faptul că asupra acestui aspect există acordul pârâtului. În ședința de judecată, pârâtul a confirmat că nu se opune stabilirii domiciliului copiilor împreună cu mama lor.

34. Totodată, din conținutul anchetei sociale rezultă că minorii locuiesc împreună cu mama acestora și cu bunicii materni. Condițiile de trai au fost apreciate ca fiind favorabile și corespunzătoare pentru creșterea și dezvoltarea copiilor. De asemenea, s-a constatat că mama își îndeplinește în mod corespunzător obligațiile părintești, asigurând îngrijirea, educația și supravegherea minorilor (f.d.29).

35. Analizând probele administrate și ținând cont de poziția concordantă a părinților, de interesul superior al copiilor, de faptul că aceștia locuiesc efectiv împreună cu reclamanta și beneficiază de îngrijirea acesteia, instanța consideră întemeiată cererea privind determinarea domiciliului copiilor minori împreună cu mama lor.

Cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor.

36. În această ordine de idei, instanța de judecată reține că obligația de întreținere a copilului minor incumbă ambilor părinți, aceasta rezultând atât din prevederile legale incidente, cât și din însăși natura raporturilor de familie. Totodată, obligația de întreținere nu se rezumă exclusiv la suportarea unor cheltuieli bănești periodice, ci presupune și exercitarea unui ansamblu de îndatoriri legate de creșterea, educarea, supravegherea și îngrijirea nemijlocită a copilului minor.

37. Aceste obligații implică în mod inevitabil alocarea de timp, efort fizic și psihic, precum și asumarea responsabilităților cotidiene necesare asigurării dezvoltării armonioase a copilului. În perioada conviețuirii și a relațiilor conjugale, asemenea obligații pot fi exercitate și repartizate în mod echitabil între părinți. În schimb, după desfacerea căsătoriei și încetarea conviețuirii comune, sarcina principală privind îngrijirea și supravegherea zilnică a copilului revine părintelui împreună cu care minorul domiciliază.

38. În cadrul evaluării efectuate de autoritatea tutelară, reclamanta a comunicat că pârâtul Maxim Frunză nu contribuie financiar la întreținerea copiilor săi. Această împrejurare nu a fost infirmată prin probe contrare administrate în cauză și confirmă necesitatea stabilirii obligației de întreținere în sarcina pârâtului, în vederea asigurării interesului superior al copiilor.

39. Instanța reține că, întrucât copii au ambii părinți, aceștia exercită în mod egal drepturile părintești și poartă în egală măsură obligațiile față de aceștia, inclusiv obligația de întreținere, educare și îngrijire a acestuia.

40. În consecință, având în vedere obligația legală egală a ambilor părinți de a contribui la întreținerea și dezvoltarea copiilor minori, instanța urmează să examineze necesitatea participării părintelui care nu locuiește împreună cu aceștia la suportarea cheltuielilor de întreținere

41. În aceste circumstanțe, instanța apreciază că încasarea pensiei de întreținere de la părintele care nu locuiește împreună cu copilul minor este necesară și justificată, întrucât părintele cu care domiciliază copiii suportă în mod direct și permanent cheltuielile aferente creșterii, educării, îngrijirii și asigurării condițiilor necesare dezvoltării armonioase a acestora, iar obligația de întreținere revine în mod egal ambilor părinți, indiferent de existența sau inexistența relațiilor conjugale dintre aceștia.

42. Astfel, instanța de judecată, la determinarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, va ține cont de informațiile publicate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova privind valoarea minimului de existență pentru copii.

43.Potrivit celor mai recente date statistice disponibile pe https://statbank.statistica.md/ minimul de existență pentru copiii cu vârsta cuprinsă

între 7 și 17 ani constituie o suma de 3 769,6 MDL iar pentru copii de până la un an constituie suma de 1337, 50 MDL. În aceste condiții, instanța reține că fiecare părinte este obligat să contribuie proporțional la întreținerea copiilor săi minori. Totodată, instanța subliniază că întreținerea copilului nu poate fi redusă exclusiv la nivelul minimului de existență stabilit statistic, deoarece o asemenea abordare ar limita posibilitățile de dezvoltare armonioasă a copilului atât sub aspect material, cât și educațional, cultural și social.

44. Analizând materialele cauzei și circumstanțele stabilite în ședința de judecată, instanța apreciază ca fiind întemeiată cerința reclamantei privind încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori. La adoptarea acestei soluții, instanța ține cont de obligația legală a ambilor părinți de a contribui la întreținerea, educarea și dezvoltarea copiilor minori, precum și de necesitățile firești ale acestora, determinate de vârsta și stadiul lor de dezvoltare.

45. Totodată, instanța reține că pârâtul Maxim Frunza și-a exprimat acordul cu privire la încasarea în beneficiul copiilor minori a unei pensii de întreținere în cuantum de 3.000 MDL lunar pentru fiecare copil. Având în vedere poziția concordantă a părților asupra acestui aspect, precum și faptul că suma solicitată este aptă să contribuie la asigurarea unui nivel corespunzător de întreținere a copiilor, instanța consideră cerința reclamantei legală, întemeiată și pasibilă de admitere.

46. Prin urmare, instanța va dispune încasarea de la Maxim Frunza în beneficiul reclamantei a pensiei de întreținere pentru copiii minori în cuantum de 3.000 (trei mii) MDL lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării în instanță și până la atingerea majoratului de către fiecare copil.

Cu privire la încasare a pensiei de întreținere a soțului ocupat de creșterea copilului până la vârsta de trei ani.

47. Instanța a stabilit că, în anul *****, în familia Frunză s-a născut copilul *****. Circumstanța respectivă constituie temei legal pentru aplicarea prevederilor art. 83 lit. b) din Codul familiei, potrivit cărora dreptul de a pretinde întreținere de la fostul soț pe cale judecătorească îl are fostul soț care necesită sprijin material și este ocupat cu îngrijirea copilului comun timp de 3 ani după nașterea acestuia.

48. Reieșind din faptul că minorul ***** nu a împlinit vârsta de 3 ani și necesită îngrijire permanentă din partea mamei, iar reclamanta este ocupată cu creșterea și îngrijirea copilului comun, instanța concluzionează că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 83 lit. b) din Codul familiei pentru acordarea întreținerii din partea fostului soț, cu condiția dovedirii necesității sprijinului material și a posibilității pârâtului de a acorda această întreținere.

49. Reclamanta a solicitat încasarea de la pârât a pensiei de întreținere în cuantum de 3.400 MDL lunar.

50. În ședința de judecată, pârâtul Maxim Frunză a fost de acord cu pretenția formulată, inclusiv cu cuantumul sumei solicitate. În aceste circumstanțe, ținând cont de recunoașterea pretenției de către pârât, de probele administrate în cauză și de faptul că sunt întrunite condițiile legale pentru acordarea întreținerii fostului soț ocupat cu îngrijirea copilului comun în vârstă de până la 3 ani, instanța consideră întemeiată și pasibilă de admitere cererea reclamantei privind încasarea de la pârât a sumei de 3.400 MDL lunar cu titlu de întreținere.

Cu privire la cheltuielile de judecată

51. Instanța a reținut că, la depunerea cererii de chemare în judecată, reclamanta a achitat taxa de timbru în cuantum de 200 MDL, fapt confirmat prin nota de plată nr. A00600769353364 (f.d. 2), precum și taxa de stat în sumă de 900 MDL, fapt confirmat prin nota de plată nr. A00666769504333.

52. De asemenea, potrivit ordinului de plată nr. GL 269828, reclamanta Aliona Frunză a încheiat un contract de prestare a serviciilor de asistență juridică cu Cabinetul Avocatului „Igor Ciuru", achitând pentru serviciile juridice prestate suma de 3.000 MDL.

53. Totodată instanța reține că în ședința de judecată a participat avocata Corina Movilă care a intervenit în baza deciziei CNAJGS Oficiul Teritorial Bălți nr. 0572/ACC din 23 aprilie *****.

54. Deși reclamanta a suportat cheltuieli de judecată constând în taxa de timbru în sumă de 200 MDL, taxa de stat în sumă de 900 MDL și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 3.000 MDL, instanța reține că, anterior sesizării instanței, reclamanta nu a prezentat probe privind înaintarea unei pretenții prealabile către pârât. Totodată, din materialele cauzei rezultă că pârâtul a recunoscut integral pretențiile reclamantei încă din prima ședință de judecată, inclusiv cuantumul sumelor solicitate.

55. În aceste circumstanțe, sunt incidente prevederile art. 97 alin. (3) Cod de procedură civilă, potrivit cărora, dacă reclamantul a intentat acțiunea fără a înainta în prealabil pretenții pârâtului, iar pârâtul a recunoscut imediat pretențiile în instanță, cheltuielile de judecată se suportă de către reclamant. Prin urmare, cheltuielile de judecată suportate în prezenta cauză urmează a rămâne în sarcina reclamantei.

56. Potrivit art.85 alin.(1) Cod de procedură civilă, scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct.1 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 şi se aplică în modul prevăzut de alin.(4) din prezentul articol.

57. Potrivit pct.1.1.2. Anexa 2 din Legea taxei de stat nr.213/2023, se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată: reclamanții în acțiunile privind încasarea pensiei de întreținere.

58. Potrivit art.94 al.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

59. Conform art.98 alin.(1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporțional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanței judecătorești de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.

60. La fel, potrivit art. 87 alin.(1) lit.c) Cod de procedură civilă, Valoarea acțiunii se determină din suma totală a obligațiilor de plată pe un an – în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere.

61. Potrivit Legii taxei de stat nr.213/2023, pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, prin care încasarea se produce în mod incontestabil: 1.1.3. dacă valoarea acțiunii este de 50001–1500000 lei, 2050 lei + 3% din valoarea acțiunii care depășește 50001 lei.

62. Calculul taxei de stat a fost efectuat pornind de la valoarea obligațiilor solicitate pentru o perioadă de un an, care constituie suma de 112.800 MDL, determinată prin însumarea prestațiilor lunare pretinse (3.000 MDL + 3.000 MDL + 3.400 MDL = 9.400 MDL) și înmulțirea acestora cu 12 luni (9.400 MDL × 12 = 112.800 MDL), în conformitate cu prevederile pct. 1.1.3 din Legea nr. 213/2013 privind taxa de stat. Având în vedere normele legale citate supra și reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, instanța de judecată va încasa de la Maxim Frunza în beneficiul statului taxa de stat, de la plata cărora reclamanta a fost scutită la depunerea acțiunii, în sumă de 3933,97 MDL.

63. În conformitate cu articolele 97 alin.(3), 236, 238-241 și 256 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă Aliona Frunza reprezentată de către avocata Corina Movilă împotiva lui Maxim Frunza, intervenient accesoriu ATAS NordNord-Vest, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii

minori, încasarea pensiei de întreținere a soțului care îngrijește copiii și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se desface căsătoria încheiată între Maxim Frunza (IDNP *****) și Aliona Frunza (IDNP *****), înregistrată sub numărul 26 la data de 23 ianuarie 2016, de către Oficiu Stării Civile Bălți.

După desfacerea căsătoriei numele reclamantei rămâne a fi „Frunza”.

Se stabilește domiciliul copiilor minori ***** (IDNP *****) și ***** (IDNP 2026*****) cu mama, Aliona Frunza (IDNP *****).

Se încasează de la Maxim Frunza (IDNP *****) în beneficiul reclamantei Aliona Frunza (IDNP *****) pensia de întreținerea copilului ***** (IDNP *****), în mărime fixă de 3 000 (trei mii) MDL lunar, începând cu data de 23 aprilie ***** și până la atingerea majoratului copilului sau până la modificarea situației materiale a părților.

Se încasează de la Maxim Frunza (IDNP *****) în beneficiul reclamantei Aliona Frunza (IDNP *****) pensia de întreținerea copilului ***** (IDNP **********), în mărime fixă de 3 000 (trei mii) MDL lunar, începând cu data de 23 aprilie ***** și până la atingerea majoratului copilului sau până la modificarea situației materiale a părților.

Se încasează de la Maxim Frunza (IDNP *****), în beneficiul reclamantei Aliona Frunza (IDNP *****), pensia de întreținere pentru soțul care îngrijește copilul comun, în sumă fixă de 3 400 (trei mii patru sute) MDL lunar, începând cu data de 23 aprilie ***** până la împlinirea vârstei de trei ani de către copilul ***** (IDNP **********).

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la Maxim Frunza (IDNP *****) în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3 933,97 (trei mii nouă sute treizeci și trei, 97) MDL.

Se explică părților că în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre acestea se va schimba, instanţa judecătorească, luând în considerație şi alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Prezenta hotărâre, în partea încasării pensiei pentru întreținere, urmează să fie supusă executării imediate.

Se stabilește lui Maxim Frunza (IDNP *****) termen de 15 (cincisprezece) zile de executare benevolă a obligației de plată a pensiei de întreținere din data pronunțării prezentei hotărâri.

Se transmite, în termen de 3 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii, o copie Serviciului Stare Civilă Bălți.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălţi, sediul Central.

Preşedintele ședinței
Judecător **Maxim Melnic**